

Rutin höftfrakturkedja

Gäller patienter med misstänkt höftfraktur i Eskilstuna, Strängnäs, Katrineholm, Flens och Vingåkers kommun.

Syfte

Att minska lidandet för patienten via ett snabbt omhändertagande och effektiva vådrutiner.

Minska tiden fram till operation.

Förebygga smärta, infektioner och trycksår hos patienten.

Minska antalet vård dygn för patienten genom effektivare rutiner för misstänkta höftfrakturer.

Mål

Patienterna bör ha genomgått röntgenundersökning av skadad höftled inom 30 minuter efter ankomst till sjukhus.

Patienterna bör vara på vårdavdelningen senast 2 timmar efter ambulanspersonalen kommit till hemmet. Därefter snar inskrivning av läkare på avdelning.

Operation inom 20 timmar efter ankomst till sjukhus om patientens medicinska tillstånd tillåter ingreppet.

Ansvar

Ambulans

- Avgöra om inklusionskriterier föreligger d.v.s. lågenergitrauma med smärta i höft och/eller ljumske samt förkortat utåt roterat ben, distalstatus u.a. och cirkulatoriskt stabil.
- Effektiv smärtlindring.
- Insättande av perifer venkateter
- EKG tagning.
- Vätsketillförsel vid behov.
- Syrgas på gramma vid behov.
- Kontakta akutmottagningen.
- ID-märkning av patient.
- Stabilisering av den skadade höften.
- Om patienten har andra symtom/skador t.ex., slagit i huvudet, hjärtinfarkt, stroke etc. eller ytterligare misstänkta frakturer t.ex. distal radiusfraktur ska

höftfrakturkedjan avbrytas, patienten ska då direkt till akutmottagningen.

Akutmottagningen

- Öppna vårdtillfälle samt meddela Ortopediska avdelningen MSE att en höftfrakturkedja är på väg.
- Skicka röntgenremiss (frastext), ange skadad sida.

Radiologen

- Kontroller att det är rätt patient samt att rätt sida angivits på remissen
- Eventuell ytterligare smärtlindring av ambulanssjusköterska inför lyften av patient.
- Röntgensjuksköterskan gör primärbedömning och vid osäkerhet kontaktas röntgenläkare alternativt ortopedläkare.
- Om synlig höftfraktur på röntgen, transporteras patienten direkt på brits till vårdavdelning av ambulanspersonalen.
- Om höftfraktur inte kan identifieras på röntgenundersökningen avbryts höftfrakturkedjan och patienten transporteras till akutmottagningen för läkarundersökning. Likaså om ytterligare frakturer ses eller patienten har andra symtom på t.ex. hjärtinfarkt, stroke etc. Eventuell provtagning tas då på akutmottagningen.

Vårdavdelning

- Vårdplatskoordinator eller akutmottagningen informerar avdelningen när en misstänkt höftfrakturkedja är på väg.
- Operationspapper förbereds av samordnare eller sjuksköterska; anestesijournal samt checklista ”klar inför operation” märks upp med namn och personnummer.
- Patienten kommer till avdelningen på brits med ambulanspersonal, överflyttas till säng vid ankomst.
- Rapport från ambulanspersonal till ansvarig sjuksköterska.
- Avdelningsläkare eller ortopedjour (kvällar och helger) kontaktas för inskrivning.
- Blodprover tas enligt ”höftfraktur” i labbeställning samt glukos och INR om patienten har diabetes eller antikoagulationsbehandlas med Waran.

- KAD sätts och urinsticka tas. Om positiv nitur tas även urinodling. Patienten får vid positiv nitur tablett Bactrim Forte innan operation enligt PM.
- Inskrivningssamtal med patient eller anhörig. Omvårdnadsanamnes och omvårdnadsstatus med riskbedömning för fall, trycksår, nutritionsstatus samt bedömning av eventuell förvirring. Arbetslista, anhöriginformation samt information om värdesaker skrivs in i NCS.
- Kontrollera att patienten har ID-band.
- Svält tills beslut om när operation kan ske.
- Smärtlindring enligt ordination eller ”generella ordinationer” samt vätskeinfusion.
- Premedicinering enligt PM.

Ortopedläkare

- Inskrivning av läkare inom 30 min efter ankomst till avdelning, gäller både dagtid och jourtid (medicinjour efter kl. 22.00).
- Tar upp anamnes samt klinisk undersökning av patienten samt dikterar inskrivningsjournal.
- Pilmarkerar det skadade benet.
- Eventuell fascia iliaca- blockad läggs av läkare.
- Upprättar läkemedelsjournal.
- Bedömer röntgenbilder, val av operationsmetod samt anmäler patienten för operation i orbit.
- Informerar patient samt ev anhöriga.
- Söker ev. narkosjour och informerar om patienten.

Narkosläkare

- Preoperativ bedömning.
- Kontrollera EKG som tagits av ambulanspersonalen.